

Павлюк Марія Михайлівна

студентка гр. МЕНМ-41, ННІМВ ім. Б. Д. Гаврилишина,
ЗУНУ, м. Тернопіль

Науковий керівник: д.е.н., професор Сохацька О. М.

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ Ф'ЮЧЕРСНИХ КОНТРАКТІВ З ФОНДОВИМИ ІНДЕКСАМИ ДЛЯ ХЕДЖУВАННЯ РИЗИКІВ ПОРТФЕЛЯ АКЦІЙ

Ігноруючи поширену думку про біржу як уособлення ризику і азарту, припустимо, що величезна частка ринкових операцій покликана навпаки зменшити ризики коливання ціни. Дана течія біржової діяльності має назву хеджування і є технологією, за допомогою якої ціновий ризик у фізичному контракті може бути компенсований шляхом відкриття контр-позиції у фінансовому похідному інструменті.

Серед найбільш популярних типів хеджування можна виділити наступні:

- хеджування деривативами (ф'ючерсами, опціонами, форвардами);
- торгівля парами – найбільш поширений метод хеджування, що полягає у відкритті «довгої» і «короткої» позицій на цінні папери, що мають позитивну кореляцію;
- торгівля безпечними активами (золото, державні облігації, валюта високорозвинених країн - це ті активи, що рідко знецінюються);
- розподіл активів або диверсифікація портфеля (60% акцій, 40% облігацій);
- сучасна теорія портфеля – це ширша форма стратегії диверсифікації портфеля, що передбачає складання портфеля активів таким чином, щоб очікуваний дохід був максимальним для даного рівня ризику.

До цілковито іновативних стратегій хеджування належать стратегії, розроблені окремими хедж-фондами, такі як паритет ризику, All weather чи tail risk- стратегії.

Рухаючись в контексті хеджування портфеля акцій необхідно зачепити ринкові індекси. Це показники, що в своїй оцінці охоплюють певну частку фондового ринку і періодично відстежує його ефективність. Головним їх завданням є якнайточніше вловити цінові зміни на портфелі акцій або інші активи. Це дає можливість інвесторам тверезо оцінити доцільність чи недоречність інвестицій, а компаніям вказує на рух ринку, його силу чи слабкість. До найпопулярніших індексів сьогодні належать S&P500, Nasdaq Composite, FTSE100, Dow Jones.

Попри свою неоднозначність, індекси виконують низку корисних функцій: вони є незамінним орієнтиром для інвесторів, які використовують індекси для спостереження за фінансовими ринками та управління портфелями активів, для практики пасивного інвестування тощо. Ще однією функцією індексів є зниження ризиків через диверсифікацію портфеля акцій. За таких умов інвестори все менше

практикують індивідуальне тримання акцій, віддаючи перевагу інвестуванню в різні індекси, а отже в різні компанії та сектори.

Страхування портфеля акцій через укладання контрактів на індексні ф'ючерси є доволі складним процесом, тому найефективніше розглядати його на прикладі інвестора, який вкладає свої інвестиції у різного розміру технологічні компанії Сполучених Штатів і все частіше задумується над тим, як перестрахуватись від цінових ризиків.

Оскільки сфера його вкладень обмежується технологічним сектором США, найдоречніше, обрати індекс Nasdaq Composite. Визначившись з індексом інвестор повинен зрозуміти, скільки ф'ючерсних контрактів потрібно відкрити. Для цього він повинен поділити загальну вартість портфеля акцій (припустимо це 430 000\$) на умовну вартість ф'ючерсу E-mini Nasdaq-100. Визначити цю вартість можна помноживши поточне значення базового індексу на розмір контракту. Станом на 18:00, 04.11 поточне значення E-mini Nasdaq-100 було 10 729 за індексний пункт, а розмір контракту 20\$, тож вартість даного ф'ючерсу становить 214 580\$ (10729*20). На основі найпростіших обчислень інвестор визначив, що для хеджування його портфеля акцій знадобиться всього два ф'ючерсних контракти E-mini Nasdaq-100.

Останнім і найголовнішим кроком є заключити ф'ючерсні контракти в тій позиції, що буде протилежна напрямку руху базового індексу. Це передбачає наступне: якщо ринок йтиме вниз, то втрати інвестора на ринку акцій будуть компенсовані виграшем за рахунок успішно відкритої позиції Short. Проте варто пам'ятати, що головним завданням хеджування є зменшення ризиків, що подекуди призводить до зменшення прибутків.

Наявність різного роду стратегій страхування ризиків, зокрема на ринку акцій, це, безперечно, неабияка перевага для інвесторів, проте, завжди варто керуватись правилом: «Гірше, ніж бути нехеджованим, – неправильно хеджувати».

Список використаних джерел:

1. Ahmad D., Z., Azhar M. The Quarterly Review of Economics and Finance; Cross hedging with stock index futures. 2021. Nov., P. 128-144.
2. Caplinger D. What Is a Stock Market Index? *The Motley Fool*. 2020. Jan. 18.
3. Schramm M. What Is Passive Investing? *Morningstar, Inc*. 2019. Sept. 27.